

Posudek bakalářské práce
(Ústav pro dějiny umění FFUK, 2013)

PAVLA SAVICKÁ

K ikonografii italských renesančních desek ze svatebních truhlic na příkladech ze sbírek Národní galerie v Praze

Na první pohled by se mohlo zdát, že téma této bakalářské práce nenabízí mnoho příležitostí k samostatnému a originálnímu badatelskému výkonu, nýbrž jen k solidnímu a pokud možno spolehlivému shrnutí a komentování dosavadních názorů. I to by však představovalo nezanedbatelný počín, poněvadž obě pojednávané desky jsou italské práce z doby kolem poloviny 15. století a vznikly tedy v kulturně neobyčejně bohatém prostředí, jehož výzkum je dosti náročný. Navíc tomu není dávno (1996 a 2008), co byly obě desky zevrubně analyzovány v katalogích Národní galerie, takže se zdálo, že pro další výzkum již nezbyl téměř žádný další prostor.

Bakalářská práce Pavly Savické však ukazuje, že tomu tak není. Nejdříve ale k její formální stránce. Práce je logicky a přehledně rovržena. V „Úvodu“ (s. 7–11) autorka výstižně a koncizně resumuje hlavní okruhy problémů spojené s výzkumem tzv. *cassoni* (malovaných svatebních truhlic). Současně definuje metody, které při své práci zvolila: (1) sledování antických vizuálních a literárních motivů v renesančním umění v tradici Aby Warburga a Warburgova ústavu; (2) situování analyzovaných maleb do jejich dobového sociálního kontextu. Zatímco řada starších prací zabývajících se tímto materiálem byla orientována výlučně ikonograficky, podle Savické se „oba tyto přístupy vzájemně doplňují a překrývají“ – jak to ostatně dokládá jí využití výsledky recentního zahraničního bádání. Kapitoly 2. a 3. (s. 11–21) jsou věnovány problematice *cassoni* obecně a slouží jako odrazový můstek pro 3. kapitolu (s. 22–28), kterou autorka věnuje ikonografii pražských destiček. Nejdůležitějším výsledkem její důkladné ikonografické analýzy je poukázání na to, že Venuše na *Paridově soudu* nejen v Praze (ale i na jiných renesančních dílech), „má“ na hlavě (červená) křídla. Tímto motivem se pak Pavla Savická zabývá v závěrečné, 4. kapitole „Venušina křídla“ (s. 29–38), jejíž první část je více než příhodně nazvána Warburgovým diktem „Der liebe Gott steckt im Detail“ (srov. „The Devil is in the details“ na s. 37). PS zde skvěle rozvinula všechny své interpretační schopnosti: znalost ikonografických a literárních tradic, výtečnou orientaci v často velmi specializované odborné literatuře a citlivé porozumění složitým vztahům mezi těmito komponentami analyzovaného problému. Vše je navíc podáno velmi kultivovaným jazykem, s minimem formálních nedostatků, ale přitom místy okořeněna sympatickým odlehčením (viz např. samotný závěr posuzované práce, s. 38); nebo také ochucena úměrnou dávkou skepse (s. 10): „Mým cílem je zasadit pražský Paridův soud a Únos Heleny do kontextu děl, myšlenek, literatury, tradic a zvyků, do kterého patřil. Jde o cíl ideální, jehož dosažení je sice v zásadě nemožné, ale cesta k němu je celkem zábavná a mimoděk lze při jejím sledování narazit na mimořádně zajímavé informace.“ Autorka sice nenašla na „problém“ definitivní odpověď, ale je první, kdo otázku „Venuše s křídly“ jasně formuloval a naznačil na ni odpověď.

Ad summam považuji bakalářskou práci Pavly Savické za výtečnou a rozhodně ji doporučuji k obhajobě. Je to zralý výkon, který daleko překonává standardní nároky a proto by měla být alespoň zčásti publikována.

prof. PhDr. Lubomír Konečný
(7. září 2013)

